

B.2.2. Lakossági bizalom a rendőrségben

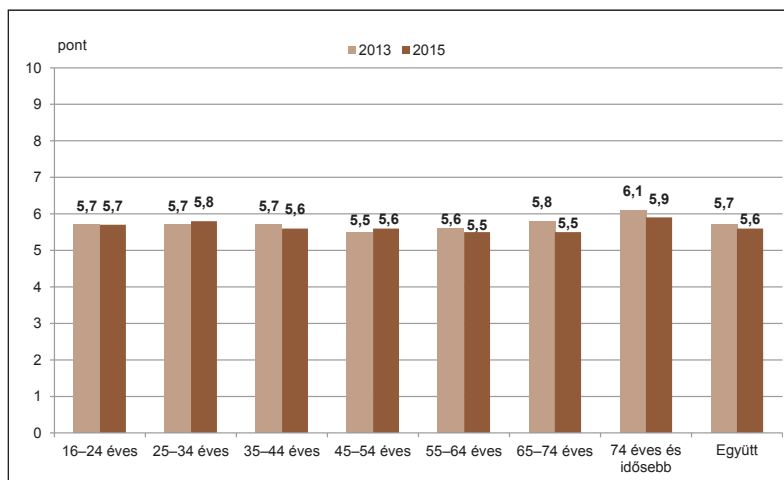
A közbiztonsággal kapcsolatos kormányzati képesség szempontjából rendkívül fontos a rendőrség teljesítménye, főként a közrendet veszélyeztető vagy sértő jelenségek (bűncselekmények, szabálysértések) megelőzésével, megakadályozásával, felderítésével és bizonyításával összefüggésben. A rendőrség elsősorban – a járőrözés, a különböző bűnmegelőzési programok, a rendezvénybiztosítás és egyéb proaktív tevékenységek kivételével – utólag lép fel a közbiztonság érdekében: a már elkövetett jogsértés esetén felderíti és elfogja az elkövetőt, lehetővé téve ezáltal a büntetőjogi felelősségre vonást. E tevékenységnek ugyanakkor van bűnmegelőző

funkciója is, hiszen egy hatósági őrizetben lévő elkövető nem tud bűncselekményt vagy más jogsértést elkövetni (legfeljebb a büntetés-végrehajtási intézetben vagy a fogdán) – ha szabadlábon van, akkor az ellene folyó eljárás ténye bírhat visszatartó erővel. Másrészt az elkövető megbüntetése elrettentő hatással van a többi potenciális elkövetőre (generálprevenció), jó esetben a megbüntetett személyre is (speciálprevenció). A szubjektív biztonságérzetet ezért nagyban alakítja a rendőrség teljesítményének megítélése, a rendőrségbe vetett bizalom.

A közbiztonságérzet változását követő rendszeres, statisztikailag verifikált mérést a KSH 2013 óta bonyolítja le: egy nagy számú, reprezentatív mintán méri a rendőrséggel szembeni lakossági bizalom alakulását.

Az ábrán az éves gyakoriságú, OSAP 1968 azonosítójú *Háztartási költségvetési és életkörülmény-adatfelvétel* kiegészítő modul adatgyűjtéséből származó mutatószám szerepel. A minta nagysága hozzávetőleg 13 000 fő. Az indikátor a „Mennyire bízik meg Ön személy szerint a rendőrségben?” kérdésre adott, 0–10-es skálán mért válaszok átlagának megoszlását mutatja a válaszadók különböző csoportjai szerint.

A 2013-ban mért 5,7 pontos átlag szintje a 2015-ös eredmények tanúsága szerint megmaradt (5,6 pont), enyhén csökkent a 65–74 évesek körében.

Forrás: KSH

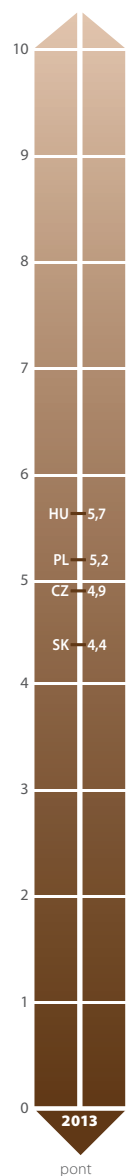
Szintén a bizalmi trendek körvonalazódnak a TÁRKI intézményi bizalomra vonatkozó mérésében, amely a rendőrség iránti közbizalomban jelentős javulást mutat: 4,5 pont (2009), 5,3 pont (2013). A TÁRKI által vizsgált közintézményeken belül a rendőrség az MTA után a legnagyobb bizalmi indexet kapta (megelőzve például az Országgyűlést, az MNB-t, az ÁSZ-t).

A *Jó Állam Véleményfelmérés* 2017-es adatai alapján a magyar állampolgárok jobban bíznak a rendőrségben a kapott átlagpontoszám alapján (6,85), mint az állami hivatalokban (6,25), a helyi önkormányzati hivatalokban (6,49) és általában az igazságszolgáltatásban (6,38).

Nemzetközi összehasonlításban a rendőrség megítélése Magyarországon a legjobb a szűkebb régióknban, Magyarország az 5,7 pontjával a 2013-as adatok szerint megelőzi Lengyelországot (5,2), Csehországot (4,9) és Szlovákiát (4,4).

A lakossági bizalom a rendőrségben azért kulcsfontosságú, mert mindamellett, hogy kedvező mutatók esetén növeli az állampolgárok szubjektív biztonságérzetét, csökkenti a bűncselekmények látenciáját (a hatósághoz való fordulás hajlandósága nő a meglévő bizalom esetén), illetve hatással lehet a felderítési mutatókra is: ha valaki bízik a rendőrségben, nagyobb eséllyel tesz bejelentést, jelentkezik tanúként, szolgáltat bizonyítási eszközt stb.

A rendőrség iránti közbizalom az elmúlt évtizedben jelentősen javult, és az egyik legmagasabb a közintézmények között.

Forrás: Eurostat